

Fagopplæring eller statlig utdanning i arbeidslivet?

Rapporten viser at fagene IKT-Service og Kontor og administrasjon av mange benyttes som et skritt mot høyere utdanning.

RAPPORT | SIST ENDRET: 21.01.2016

Tittel:

Fagopplæring eller statlig utdanning i arbeidslivet? Om lærefagene IKT Service og Kontor- og administrasjon

Rapporten:

[Last ned rapporten hos NIFU \(PDF\)](#)

Forfatter:

Håkon Høst og Kaja Reegård

ISBN:

978-82-327-0155-1 (Nettutgave)

Utgiver:

Fafo, NIFU

År:

2015

Rapporten er andre del av en studie av yrkesutdanninger med svakt forankring i arbeidslivet, og den inngår som en del av kunnskapsgrunnlaget for en revisjon av tilbudsstrukturen i yrkesutdanningene. Første del besto av en kunnskapsoversikt. På oppdrag fra Utdanningsdirektoratet har forskere fra NIFU og Fafo gått nærmere inn i to fag som er vurdert å ha utfordringer knyttet til verdsetting i arbeidslivet.

Populære fag blant søkerne

Både IKT-servicefaget og Kontor- og administrasjonsfaget er populære fra blant søkerne. IKT-service er særlig populært blant gutter. I begge fag har det vært en økning i antallet som søker og får læreplass de siste årene. Søkningen til VG2 IKT servicefaget i skolen har vært relativt stabil, og har ligget på mellom 1500 og 1800 fra det ble etablert i forbindelse med Kunnskapsløftet. Det må betraktes som en populært

fag, og da først og fremst blant gutter, som utgjør 92 prosent av elevene. Søkningen til læreplass i Kontor- og administrasjonsfaget har økt de senere år, med et hopp i 2014.

En praksisbasert vei mot høyere utdanning

Både Kontor- og administrasjonsfaget og IKT-Servicefaget retter seg mot det man grovt sett kan kalle kontorsektoren. Et sentralt funn er at begge fagene har utviklet seg i retning av å bli utdanningsfag. Lærlingordningen i fagene er i for liten grad rettet mot spesialiserte fagområder i arbeidslivet, og bærer mer preg av å være grunnutdanning for videre utdanning. Mange har høyere utdanning som mål allerede fra starten av, mens andre endrer mål underveis – delvis som svar på hvilke muligheter de oppfatter at disse fagene gir på arbeidsmarkedet. Offentlig sektor tilbyr læreplass. men ikke ansettelse.

Mange får læreplass i det offentlige

To av tre lærlinger i IKT Servicefaget, og hele tre av fire lærlinger i Kontor- og administrasjonsfaget får læreplass i enten staten, fylkeskommunen eller kommunen. Mellom 30 og 40 prosent av lærlingene får et videre engasjement i offentlig sektor etter avsluttet læretid, men i svært varierende grad i stillinger som er relevante i forhold til utdanningen. I privat sektor rekrutteres lærlingene i Kontor- og administrasjonsfaget og IKT Servicefaget normalt med tanke på videre ansettelse, og de får gjerne også dette.

Foretrekker ansatte med høyere utdanning

De fleste arbeidsgivere som er aktuelle for disse fagene foretrekker i dag å ansette folk med høyere utdanning. Det oppleves som tryggere ut fra at det innenfor de områdene fagene retter seg mot har foregått og foregår en stor utvikling, Tilbudet av kandidater med høyere utdanning er stort innenfor dette området. Både blant offentlige og private arbeidsgivere reises det imidlertid innvendinger mot den sterke tendensen til å bemanne kontor- og IKT-området med bare høyere utdannede.